

PATVIRTINTA
Vilniaus „Sietuvos“
progimnazijos direktoriaus
2021 m. birželio 28 d.
įsakymu Nr. V- 66

VILNIAUS „SIETUVOS“ PROGIMNAZIJOS ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO VAIKUI TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus „Sietuvos“ progimnazijos švietimo pagalbos teikimo vaikui tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) reglamentuoja progimnazijos darbuotojų - mokytojų, klasės auklėtojų, pagalbos mokiniui specialistų, visuomenės sveikatos priežiūros specialisto, progimnazijos vadovų veiklą, susijusią su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, leidžiančių didinti ugdymo(si) veiksmingumą.
2. Aprašas parengtas vadovaujantis šiais dokumentais:
 - 2.1. Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymu patvirtintu 2011 m. kovo 17 d. Nr.XI-1281;
 - 2.2. Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, patvirtintu 2007m. birželio 28 d. Nr.X-1238;
 - 2.3. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu „Dėl mokyklos Vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Nauja redakcija nuo 2020-08-04: Nr. V-1129),
 - 2.4. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr.V-950 patvirtintu Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu (Nauja redakcija nuo 2020-08-04:Nr. V-1134),
 - 2.5. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr.V-663 patvirtintu Psichologinės pagalbos švietimo tvarkos aprašu (Nauja redakcija nuo 2020-08-04:Nr. V-1133);
 - 2.6. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr.V-1228 patvirtintu Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašu pagalbos teikimo mokyklose tvarkos aprašu (Nauja redakcija nuo 2020-08-03: Nr. V-1132);
 - 2.7. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 patvirtintu Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose, (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu (Nauja redakcija nuo 2020-08-03, Nr. V-1130).
3. Aprašas nustato švietimo pagalbos mokiniams teikimo tikslus, uždavinius, principus, formas, gavėjus, teikėjus bei švietimo pagalbos organizavimą.

II SKYRIUS PAGALBOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

4. Švietimo pagalbos tikslas – padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą, užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi, sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui.
5. Švietimo pagalbos uždaviniai:
 - 5.1.tobulinti ugdymo(si) procesus, kad mokymosi sunkumų turintys mokiniai įgytų reikiamų įgūdžių;
 - 5.2. sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(si);
 - 5.3.bendradarbiaujant su tėvais (globėjais, rūpintojais) išsiaiškinti ir pagal galimybes šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali tinkamai dalyvauti ugdymosi procese;
 - 5.4.tobulinti mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) bendravimo su mokiniais, turinčiais psichologinių, mokymosi sunkumų, vengiančiais lankyti progimnaziją kompetencijas;
 - 5.5.stiprinti mokinių psichologinį atsparumą, kurti saugią ir palankią ugdymui(si) aplinką;
 - 5.7. teikti psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę bei specialiąją pagalbą.

6. Pagalbos teikimo principai:

6.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

6.2. visuotinumasis – pagalba teikiama visiems mokiniams, kuriems jos reikia;

6.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis;

6.4. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais;

6.6. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio ar šeimos poreikius;

6.7. konfidencialumas – konfidenciali informacija neatskleidžiama be mokinio ir / ar jo tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimo tretiesiems asmenims, išskyrus atvejus, kuriuos numato Lietuvos Respublikos įstatymai.

III SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR BŪDAI

7. Švietimo pagalbos gavėjai yra progimnazijos mokiniai.

8. Švietimo pagalbos teikėjai yra dalykų mokytojai, klasių auklėtojai, mokytojo padėjėjas, psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, progimnazijos vadovai.

9. Švietimo pagalbos teikimo formos:

9.1. individualus darbas su mokiniu;

9.2. darbas su klase ar grupe;

9.3. darbas su mokinio šeima ar jo atstovais pagal įstatymą;

9.4. darbas su progimnazijos bendruomene;

9.5. darbas su socialiniais partneriais, siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą.

10. Švietimo pagalbos teikimo būdai:

10.1. ugdymo diferencijavimas ir individualizavimas, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabiems, tiek mokymosi sunkumų turintiems mokiniams;

10.2. konsultavimas, siekiant padėti mokytis, geriau pažinti save, išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant pasirinkti profesiją;

10.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas, ugdant gebėjimus priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, skatinti sveikos gyvensenos įgūdžius;

10.4. pagalbos tinklo kūrimas, vykdomas siekiant užtikrinti kompleksiskai teikiamą pagalbą mokiniui. (*1 ir 2 priedai*)

IV SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

11. Švietimo pagalbą teikia gimnazijos darbuotojai pagal pareigybinius nuostatus ir/ar direktoriaus įsakymu pavestus darbus.

Pirmas lygmuo.

12. Klasių auklėtojai :

12.1. rūpinasi mokinių asmenybės ugdymu(si) bei branda;

12.2. siekia pažinti auklėtinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus;

12.3. domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną;

12.4. suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėję, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas;

12.5. bendradarbiauja su pagalbos mokiniui, sveikatos priežiūros specialistais;

12.6. informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie iškylančias problemas;

- 12.7. padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi ir kt. problemas;
- 12.8. nepavykus pagalbos suteikti pačiam, informuoja gimnazijos vaiko gerovės komisijos pirmininką apie pagalbos mokiniui reikalingumą;
- 12.9. stebi, analizuoja tėvų bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(-si).

13. Dalykų mokytojai:

- 13.1. išsiaiškina mokinių poreikius, polinkius, tikslus, interesus, gabumus;
- 13.2. stebi, analizuoja ir laiku identifikuoja kylančius sunkumus (pastebi, kad mokiniui nesiseka įvykdyti bendrosiose programose numatytų konkretaus dalyko reikalavimų, po nepatenkinamo kontrolinio darbo įvertinimo, po ligos ir kt.) ir informuoja klasės auklėtoją, mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus);
- 13.3. diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą;
- 13.4. pritaiko dalykų bendrąsias programas specialiųjų ugdymo(si) poreikių mokinių ugdymui, atsižvelgdami į mokinio gebėjimus ir galias bei pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;
- 13.5. teikia informaciją gimnazijos vaiko gerovės komisijai apie mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymosi rezultatus ir bendrųjų ugdymo programų pritaikymą;
- 13.6. integruoja mokymosi pagalbą į ugdymo procesą, pritaiko mokymo(si) priemones, metodus, užduotis ir kt.;
- 13.7. teikia individualią pagalbą per pamoką;
- 13.8. teikia mokiniams trumpalaikes ir ilgalaikes konsultacijas pagal sudarytą konsultacinių valandų tvarkaraštį;

Antras lygmuo.

14. Psichologas:

- 14.1. atlieka mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų, galių, sunkumų nustatymą.
- 14.2. skatina saugios ir palankios mokymuisi aplinkos kūrimą gimnazijoje; stiprina mokinių psichologinį atsparumą ir psichikos sveikatą;
- 14.3. bendradarbiauja su tėvais (globėjais, rūpintojais), klasių auklėtojais ir mokytojais, nustatydamas mokinio psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas, padeda jas spręsti;
- 14.4. konsultuoja mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) auklėjimo, ugdymo(si) klausimais.
- 14.5. teikia pagalbą ištikus krizei;
- 14.6. vykdo bendruomenės švietimą: šviečia mokinius, tėvus (globėjus, rūpintojus), mokytojus vaiko raidos psichologijos, pedagoginės ir socialinės psichologijos klausimais; gilina progimnazijos bendruomenės narių žinias apie psichologines ir emocines mokinių problemas ir jų sprendimą.
- 14.7. Vykdo psichologinių problemų ir ir krizių prevenciją.

15. Socialinis pedagogas:

- 15.1. koordinuoja socialinę pedagoginę pagalbą progimnazijoje ir pats ją teikia, kai neužtenka klasės auklėtojo ar mokytojo kompetencijos;
- 15.2. tarpininkauja ir padeda šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali dalyvauti privalomame švietime, lankyti mokyklos ar vengia tai daryti;
- 15.3. bendradarbiauja su klasių auklėtojais, kitais specialistais, progimnazijos vadovais sprendžiant mokinių socialines-pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų, ugdant mokinių socialinius įgūdžius;
- 15.5. teikia pagalbą tėvams (globėjams, rūpintojams) ugdant savo vaiką (padeda geriau suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, geriau suprasti tėvų teises ir pareigas);
- 15.6. vykdo prevencinę veiklą siekiant užtikrinti mokiniui saugią ugdymosi aplinką, bei asmeninių, socialinių ir bendrųjų kompetencijų ugdymąsi, taikant tikslingas priemones ir būdus;
- 15.7. esant poreikiui suteikia informaciją mokiniams ir jų tėvams apie intervencines programas.

16. Specialusis pedagogas:

- 16.1. dalyvauja atliekant pedagoginį mokinių vertinimą, nustatant mokinių žinių, mokėjimų, įgūdžių, gebėjimų lygį ir jų atitikimą ugdymo programai;

16.2. bendradarbiaudamas su mokytojais, specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais asmenimis, tiesiogiai dalyvaujančiais ugdymo procese, numato ugdymo tikslus ir uždavinius bei jų pasiekimo būdus ir metodus, atitinkančius specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių galimybes bei poreikius ir juos taiko;

16.3. padeda specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams įsisavinti ugdymo turinį ir lavina jų sutrikusias funkcijas, atsižvelgdamas į kiekvieno specialiųjų ugdymosi poreikių mokinio gebėjimus, ugdymosi galimybes, mokymo ypatumus;

16.4. pataria mokytojams, kaip pritaikyti (individualizuoti) specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams ugdymo programas, mokomąją medžiagą ir mokymo priemones;

16.5. teikia metodinę pagalbą mokytojams, specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ir kitiems asmenims, tiesiogiai dalyvaujantiems ugdymo procese, ir juos konsultuoja šių mokinių ugdymo klausimais;

16.6. šviečia mokyklos bendruomenę specialiųjų poreikių mokinių ugdymo, specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo klausimais, formuoja mokyklos bendruomenės ir visuomenės teigiamą požiūrį į specialiųjų poreikių mokinius;

16.7. dalyvauja gimnazijos vaiko gerovės komisijos posėdžiuose aptariant individualaus darbo su mokiniu ar(ir) mokinių grupe planus, programas, būdus, metodus ir pagalbos intensyvumą.

17. Logopedas:

17.1. įvertina mokinio kalbines galias ir sunkumus, remdamasis išvadamis numato pagrindines kalbos ugdymo kryptis, siūlo skirti specialiąją pedagoginę pagalbą, mokiniams turintiems kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų, rengia kalbos ir kalbėjimo sutrikimų šalinimo programas;

17.2. informuoja tėvus ir pedagogus apie mokinių kalbos ir kalbėjimo sutrikimų pobūdį, bendrauja ir bendradarbiauja padedant juos įveikti;

17.3. veda specialias pratybas kalbos ir kalbėjimo sutrikimams šalinti;

18. Sveikatos priežiūros specialistas:

18.1 rūpinasi mokinių sveikatą saugojančių ir stiprinančių priemonių įgyvendinimu;

18.2 numato ir padeda mokyklos administracijai šalinti veiksnius, galinčius mokiniams sukelti ligas; 18.3 organizuoja traumų ir nelaimingų atsitikimų, fizinio, psichologinio, seksualinio smurto prevenciją mokykloje;

18.4 organizuoja pirminę lėtinių neinfekcinių ligų, sukeliama rūkymo, alkoholio ir narkotikų profilaktiką;

18.5 įgyvendina užkrečiamų ligų profilaktikos bei prieš epidemines priemones, organizuoja mokinių pervargimo profilaktiką;

18.6 teikia pirmąją pagalbą pavojingų būklių, traumų, nelaimingų atsitikimų ar apsinuodijimų atvejais

19. Mokytojo padėjėjas- padeda mokytojui pamokos metu. Dirba su vaiku, turinčiu įgimtų ar įgytų sutrikimų, negalinčiu savarankiškai dalyvauti ugdymo procese, padeda atlikti skirtas užduotis.

Trečias lygmuo.

19. Vaiko gerovės komisija:

19.1. organizuoja ir koordinuoja saugios ir palankios vaiko ugdymui(si) aplinkos kūrimą, prevencinį darbą, mokymo(si) / ugdymo(si), švietimo ir kitos pagalbos teikimą mokiniams;

19.2. inicijuoja švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, gavus tėvų sutikimą, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas;

19.3. nagrinėja mokinių nenoro lankyti mokyklą, mokyklos nelankymo, baimių eiti į mokyklą, nesėkmingo mokymosi priežastis.

19.4. atlikusi kompleksinį pedagoginį ir psichologinį tyrimą ir vertinimą, teikia rekomendacijas dėl tolesnio ugdymo, konsultacinę pagalbą mokytojams, mokiniui, šeimai;

19.5. konsultuoja baigiamosios klasės mokinius, turinčius specialiųjų ugdymosi poreikių, ir jų tėvus dėl jų tolesnio mokymosi (galias atitinkančios mokymosi programos parinkimo, mokymosi įstaigos parinkimo) ir pagal galimybes užtikrina sklandų mokinio perėjimą ir/ar pasirinkimą kitos mokymosi įstaigos.

Ketvirtas ygmuo.

21. Kitų institucijų pagalba. Progimnazija bendradarbiauja su sveikatos ugdymo, policijos, vaiko teisių apsaugos institucijomis, su Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinavimo skyriumi, Socialinės paramos centru, Bendruomeniniais šeimos namais ir kitomis institucijomis, teikiančiomis pagalbą vaikams ir šeimoms.

V SKYRIUS PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO SISTEMA

22. Švietimo pagalba teikiama:

22.1 Specialiųjų poreikių mokiniai integruotai ugdomi bendrojoje klasėje arba grupėje.

22.2 Pagalba teikiama, kai ją skiria mokyklos Vaiko gerovės komisija, tvirtina Vilniaus PPT.

22.3 Pagrindinė logopedo, specialiojo pedagogo darbo forma yra pratybos: individualiosios (1 mokinys), pogrupinės (2-4 mokiniai), grupinės (5-8 mokiniai). Pagalba specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, mokomiems visiško integravimo būdu, teikiama pamokų metu, o logopedinės pratybos - ne pamokų metu. Pagalba gali būti derinama su psichologine, socialine pedagogine, specialiąja pagalba. Logopedas, specialusis pedagogas pagal mokyklos vadovo patvirtintą tvarkaraštį dirba specialiojo ugdymo kabinete arba klasėje.

22.4 Socialinis pedagogas dirba atskirame kabinete pagal direktoriaus patvirtintą pareigybės aprašą;

22.5 Mokyklos psichologas dirba pagal direktoriaus patvirtintą tvarką;

22.6 Mokytojo padėjėjas dirba klasėje su mokymosi sunkumų turinčiais mokiniais pagal direktoriaus patvirtintą tvarkaraštį.

VILNIAUS „SIETUVOS“ PROGIMNAZIJA
MOKINIO INDIVIDUALIOS PAGALBOS TEIKIMO PLANAS 20...-20... m. m.

(mokinio vardas, pavardė, klasė)

	Kaip bus teikiama pagalba?	Pagalbos teikimo laikas	Mokinio indėlis	Poveikio rezultato vertinimas (nustatytam laikotarpiui ar metų pabaigoje)
Mokytojas				
Logopedas				
Spec. pedagogas				
Psichologas				
Soc. pedagogas				
Klasės auklėtojas				

Poveikio rezultatų vertinimas:

- 1 mažiau nei tikėtasi
- 2 reikšmingai mažiau nei tikėtasi
- 0 kaip tikėtasi
- + 1 daugiau nei tikėtasi
- + 2 reikšmingai daugiau nei tikėtasi

Soc. pedagogė _____

VILNIAUS „SIETUVOS“ PROGIMNAZIJS PAGALBOS MOKINIUI ORGANIZAVIMO PLANAS

I. VGK posėdžio tikslai:

	Situacijos aptarimas: problemos ir poreikiai mokykloje, šeimos poreikiai, pagalbos priemonės ir būdai, pagalbos plano sudarymas, informacijos apibendrinimas ir sprendimas dėl kito posėdžio.
	Pagalbos plano peržiūra: aptariami ir fiksuojami įvykiai nuo pirmojo posėdžio bei pokyčiai, susiję su pagalbos plane numatytų priemonių taikymu, sprendimas dėl kito posėdžio.
	Pagalbos plano peržiūra: aptariami ir fiksuojami įvykiai nuo pirmojo posėdžio bei pokyčiai, įgyvendinant pagalbos planą. Jei pokyčių nėra, situacija analizuojama, išsiaiškinamos priežastys, planas papildomas naujomis priemonėmis, veiksmais ir pan. Kreipiamasi pagalbos į kitas institucijas.
	Pagalbos teikimo užbaigimas / naujo plano sudarymas.

II. Šeimos narių nuomonė (šeimos narių nuomonė dėl šeimos situacijos, buvusių problemų ir jų sprendimo bei pagalbos būdų, esamų problemų, jų priežasčių, pagalbos poreikių, pagalbos priemonių ir veiksmų, ir t. t.).

Data	Šeimos nario vardas, pavardė	Nuomonė

III. Kitų asmenų, dalyvaujančių posėdyje, nuomonė (pateikiama specialistų ir kitų asmenų dalyvaujančių posėdyje nuomonė dėl situacijos šeimoje, esamų problemų, jų priežasčių, pagalbos poreikio ir priemonių, veiksmų ir t.t.).

Data	Pareigos, vardas pavardė	Nuomonė

IV. Pagalbos tikslai, uždaviniai, veiksmai, priemonės (surašomi konkretūs tikslai, uždaviniai, veiksmai, priemonės, šeimos įsipareigojimai ir pagalbos teikėjai).

Data	Konkretus pagalbos priemonės, veiksmo tikslas, uždaviniai	Pagalbos priemonė, veiksmas	Įsipareigojimą, priemonę, veiksmą vykdančio šeimos narys ar specialistas (vardas, pavardė ir pareigos)	Įsipareigojimo, priemonės, veiksmo įgyvendinimo data.	Pagalbos plano peržiūros data	Informacija apie įsipareigojimų, priemonių, veiksmų įgyvendinimą, neįgyvendinimą, įgyvendinimą iš dalies.	Pastabos kita svarbi informacija

V. Išvados ir sprendimai (esant poreikiui, surašomos išvados ir sprendimai, priimti plano peržiūros metu).

Data	Išvados ir sprendimai

Dalyvių pavardė, vardai ir parašai

